

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 58/16

Luxembourg, 7. junij 2016

Sodba v zadevi C-47/15
Séline Affum/Préfet du Pas de Calais in Procureur général de la Cour
d'appel de Douai

Direktiva o vračanju nasprotuje temu, da je lahko državljani države, ki ni članica EU, pred postopkom vračanja zgolj zaradi nezakonitega vstopa na ozemlje države članice prek notranje meje v schengenskem območju kaznovan z zaporno kaznijo

To velja tudi, kadar je ta državljani, ki je na ozemlju zadevne države članice zgolj v tranzitu, prestrežen ob izstopu s schengenskega območja in v zvezi z njim poteka postopek ponovnega sprejema v državo članico, iz katere prihaja

Direktiva o vračanju nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav („Direktiva o vračanju“)¹ določa skupne standarde in postopke, ki se uporabljajo v državah članicah za prostovoljno vrnitev ali odstranitev državljanov držav – ki niso članice EU – ki v državah članicah nezakonito prebivajo, z njihovega ozemlja.

Direktiva določa, da je v zvezi z vsakim državljanom države – ki ni članica EU – ki v državi članici nezakonito prebiva, treba sprejeti odločbo o vrnitvi. S to odločbo se začne obdobje za prostovoljni odhod, ki mu po potrebi sledijo ukrepi prisilne odstranitve.

Če navedeni državljani ne odide prostovoljno, Direktiva državam članicam nalaga, da ga odstranijo z uporabo ukrepov, ki so čim manj prisilni. Zgolj, če je izvršitev odstranitve ogrožena, lahko država članica zadevno osebo pridržijo, to pridržanje pa v nobenem primeru ne sme trajati več kot 18 mesecev.

Francosko pravo določa, da se državljani držav, ki niso članice EU, lahko kaznujejo z zaporno kaznijo enega leta, če so nezakonito vstopili na francosko ozemlje. Poleg tega se lahko v Franciji osebi, za katero obstaja eden ali več utemeljenih razlogov za sum, da je storila ali poskusila storiti kaznivo dejanje, ki se kaznuje z zaporno kaznijo, začasno odvzame prostost, da se zadrži na razpolago preiskovalcem (t.i. policijsko pridržanje).

Francoska policija je 22. marca 2013 pri vhodu v predor pod Rokavskim prelivom na avtobusu, ki je prihajal iz Genta (Belgija) in je bil namenjen v London (Združeno kraljestvo), prestregla S. Affum, gansko državljanko. Ker je predložila belgijski potni list s fotografijo in imenom tretje osebe in pri sebi ni imela nobenega drugega identifikacijskega dokumenta ali potne listine na svoje ime, je bilo zanj odredeno policijsko pridržanje zaradi nezakonitega vstopa na francosko ozemlje. Francoski organi so nato od Belgije zahtevali, da jo ponovno sprejme na svoje ozemlje.

Ker je S. Affum izpodbijala zakonitost svojega policijskega pridržanja, je Cour de cassation (francosko kasacijsko sodišče) Sodišče vprašalo, ali se ob upoštevanju Direktive o vračanju nezakonit vstop državljanov države, ki ni članica EU, na nacionalno ozemlje lahko kaznuje z zaporno kaznijo.

Sodišče je v sodbi z današnjega dne najprej opozorilo na svojo sodno prakso *Achughbaban*,² na katero se predlog Cour de cassation za sprejetje predhodne odločbe posebej nanaša. V skladu s to sodno prakso **Direktiva o vračanju nasprotuje ureditvi države članice, po kateri se**

¹ Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, str. 98). Za Dansko, Združeno kraljestvo in Irsko ta direktiva ne velja.

² Sodba Sodišča z dne 6. decembra 2011, *Achughbaban* (C-329/11, glej [sporočilo za medije št. 133/11](#)).

nezakonito prebivanje državljana države – ki ni članica EU – v zvezi s katerim se še ni končal postopek vračanja, določen s to direktivo, **kaznuje z zaporno kaznijo**. V skladu s to isto sodno prakso pa ta direktiva dopušča zaporno kazen za takega državljana, če se je zanj predhodno uporabil ta postopek in ta državljan brez upravičenega razloga še naprej nezakonito prebiva na ozemlju države članice.³ Direktiva prav tako ne nasprotuje omejitvi gibanja zaradi preverjanja zakonitosti prebivanja državljana države, ki ni članica EU.

Sodišče je nato ugotovilo, da je nezakonit vstop ena od dejanskih okoliščin, ki lahko pripelje do nezakonitega prebivanja v smislu Direktive o vračanju. **Direktiva se torej uporablja za državljana države – ki ni članica EU – ki je tako kot S. Affum nezakonito vstopil na ozemlje države članice in za katerega se zato šteje, da tam nezakonito prebiva.** Zato se mora za takega državljana v zvezi z njegovo odstranitvijo uporabiti postopek vračanja iz te direktive in to dokler se njegovo prebivanje glede na okoliščine primera ne uredi tako, da je v skladu s predpisi.

Sodišče je poleg tega poudarilo, da izjeme, določene z Direktivo,⁴ državam članicam ne dovoljujejo, da državljana, kot je S. Affum, zaradi tega, ker je navedeni državljan nezakonito prečkal notranjo mejo schengenskega območja (v obravnavanem primeru francosko-belgijsko) ali ker je bil prijet ob poskusu zapustitve tega območja (Združeno kraljestvo namreč ni del schengenskega območja), izključijo s področja uporabe Direktive.

Poleg tega to, da glede S. Affum poteka postopek ponovnega sprejema v državo članico, iz katere je prišla (Belgija), ne povzroči, da se Direktiva za njen primer ne uporablja. Učinek ponovnega sprejema je namreč zgolj prenos obveznosti uporabe postopka vračanja na državo članico, odgovorno za ponovni sprejem državljana (v obravnavanem primeru Belgija). Kaznovanje nezakonito prebivajočega državljana države, ki ni članica EU, z zaporno kaznijo bi odložilo začetek tega postopka in njegovo dejansko odstranitev, kar bi oslabilo polni učinek Direktive.

Nazadnje, položaj tranzita S. Affum ne preprečuje uporabe Direktive: državljan države – ki ni članica EU – ki je na avtobusu, ne da bi izpolnjeval pogoje za vstop, je prisoten na ozemlju zadevne države članice (v obravnavanem primeru Francije) in zato v njej „nezakonito prebiva“ v smislu Direktive, saj ta ne določa pogoja v zvezi z minimalnim trajanjem prisotnosti ali namenom ostati na tem ozemlju.

Ker se Direktiva uporablja za S. Affum, je ni bilo mogoče kaznovati z zaporno kaznijo zgolj zaradi njenega nezakonitega vstopa na francosko ozemlje pred uporabo postopka vračanja. Francoski organi pa niso niti začeli tega postopka.

Sodišče je tako iz istih razlogov, kot so tisti, ki jih je navedlo v svoji sodni praksi Achughbabian, presodilo, da države članice ne morejo zgolj zaradi nezakonitega vstopa, katerega posledica je nezakonito prebivanje, dopuščati kaznovanja državljanov držav – ki niso članice EU – v zvezi s katerimi postopek vračanja, določen z Direktivo, še ni bil končan, z zaporom, saj lahko take zaporne kazni preprečijo uporabo tega postopka in odložijo vrnitev, s čimer slabijo polni učinek Direktive. Sodišče je pojasnilo, da pa to ne izključuje možnosti, da države članice z zaporno kaznijo kaznujejo storitev drugih kaznivih dejanj, ki niso tista, ki se navezujejo zgolj na okoliščino nezakonitega vstopa, vključno v položajih, v katerih postopek vračanja še ni bil končan.

OBVESTILO: Vprašanje za predhodno odločanje omogoča sodiščem držav članic, da glede spora, ki jim je bil predložen v odločanje, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali pa mu predlagajo, da odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Naloga nacionalnega sodišča je odločiti o zadevi v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba enako zavezuje druga nacionalna sodišča, ki imajo podoben problem.

³ Sodišče je v drugi sodbi pojasnilo, da Direktiva prav tako ne nasprotuje kaznovanju državljana države – ki ni članica EU – ki v državi članici nezakonito prebiva, če je bil uporabljen postopek vračanja in ta državljan v nasprotju s prepovedjo vstopa ponovno vstopi na ozemlje države članice (sodba Sodišča z dne 1. oktobra 2015, *Celaj*, [C-290/14](#), glej [sporočilo za medije št. 112/15](#)).

⁴ V skladu z Direktivo se lahko države članice odločijo, da te direktive ne uporabljajo za državljanke držav – ki niso članice EU – ki jim je bil zavrnjen vstop v skladu s členom 13 Zakonika o schengenskih mejah ali ki so jih pristojni organi prijeli ali prestregli pri nezakonitem prestopu kopenske, morske ali zračne zunanje meje države članice in po tem niso pridobili dovoljenja ali pravice do prebivanja v tej državi članici.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793